

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0281-305
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Запорізький національний університет
ID ОП у ЄДЕБО	73
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Країнознавство, Другий (магістерський) рівень, 29 Міжнародні відносини, 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoringu/vidom-pro-samoocin/op_291_krayinoznnavstvo_v__domost__pro_samoots__nyuvannya.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Капранова Лариса Григорівна
Члени експертної групи	Маковський Сергій Олегович; Цятковська Альбіна Миколаївна
Залучений представник роботодавців	немає
Спостерігачі	немає
Дати виїзду до ЗВО	11.12.2019
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoringu/ppae2019/291.pdf
Дата надходження звіту до Національного агентства	Место для ввода текста.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	Место для ввода текста.

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

☐ наявні

☐ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

☐ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

☐ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

☒ відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Підстав для прийняття рішення про відмову в акредитації немає. Інформацію подано коректно та по суті. Навчальний процес триває.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у кондесованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Освітня програма «Країнознавство» розроблена у відповідності до Національної рамки кваліфікацій. Стандарт відсутній. Професійний стандарт відсутній. Особливостями освітньої програми є отримання здобувачами вищої освіти поглиблених знань з політичного та культурного розвитку країн/регіонів світу та поглибленого знання іноземної мови.

Особливостями освітньої програми є:

- значна частина освітніх компонентів відповідають отриманню загальних компетенцій і навичок, властивих освітнім програмам за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини суспільні комунікації та регіональні студії»;
- спрямованість програми переважно на випускників освітніх програм з країнознавства за освітнім рівнем «бакалавр»;
- отримання здобувачами вищої освіти поглибленого знання іноземних мов.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Аудиторна база обладнана мультимедійним обладнанням; аудиторії обладнані комплексами для аудіювання, багато уваги приділяється вивченню іноземної мови (англійська). Участь у Програмі Модуль Жана Моне “Європейські цінності у художніх текстах”, European Values in Literary Arts (EUVOLIA) (координатор – доц. Черкасов С.С.), європейська програма Еразмус+ за напрямом Жана Моне «Європейська проектна культура» (координатор до 2018 р. – доц. Жураковська Л.В.). Адміністрацією приділяється багато уваги популяризації дотримання академічної доброчесності.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Забгато кредитів виділено для навчальних дисциплін з іноземної мови за рахунок дисциплін професійної підготовки з країнознавства та міжнародних відносин а, саме: приблизно 1/3 кредитів виділена для навчальних дисциплін, направлених на оволодіння іноземною мовою, за рахунок дисциплін професійної підготовки з країнознавства та міжнародних відносин, переважна більшість спеціальних компетенцій забезпечується за рахунок освітніх компонентів з числа варіативної частини навчального плану.

Формулювання спеціальних компетенцій дуже узагальнені і широкі, що, скоріше, властиве спеціальності 291 «Міжнародні відносини суспільні комунікації та регіональні студії» в цілому і заважає чітко виділити країнознавчу специфіку даної освітньої програми.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз

Відповідно до опису ОП «Країнознавство» та відомостей про самооцінювання інтегральна ціль освітньої програми визначено як: «Якісна підготовка фахівців з міжнародних відносин, здобуття ними поглиблених знань з теорії та практики міжнародних відносин, світової політики, міжнародної безпеки та конфліктології, міжнародних комунікацій, розвитку міжнародних регіонів; отримання кваліфікації для комплексного аналізу та прогнозування міжнародних відносин та зовнішньої політики держав, а також для ефективної роботи в сферах зовнішньої політики та міжнародного співробітництва, у міжнародних організаціях, освітніх та науково-дослідницьких інституціях».

Подібне формулювання більш властиве програмам з міжнародних відносин і зовнішньої політики. Формулювання цілі не відображає, в повній мірі, спрямування програми на підготовку спеціалістів саме з «країнознавства» і не дає можливості виокремити унікальність програми і її відмінності від аналогічних програм в межах спеціалізації 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Групою забезпечення ОП проводиться збір відгуків здобувачів вищої освіти щодо цілей навчання та навчальних дисциплін, які викладаються на цій ОП. У 2019 р. здійснено інтерактивне опитування випускників ОП щодо програмних результатів навчання.

В якості роботодавців, які були залучені до формування ОП, і одночасно в якості баз практики були представлені структурні підрозділи ЗНУ та громадські об'єднання: почесне консульство Болгарії, ГО «ЕОЦ «Мазаль ТОВ», що не дає можливості стверджувати про врахування при формуванні і модернізації програми точки зору ключових стейкхолдерів, особливо з числа роботодавців, щодо її цілей та програмних результатів навчання.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

У звіті про самооцінювання із посиланням на дані Державної служби статистики, вказується наявність в регіоні потреби у «фахівцях з міжнародних комунікацій». Попри належність міжнародних комунікацій і країнознавства до однієї спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» у експертної групи виникли сумніви щодо відповідності освітніх компонентів і спеціальних компетенцій ОП «Країнознавство» запиту регіонального ринку праці на спеціалістів з міжнародних комунікацій.

В описі освітньої програми задекларовано створення програми на основі запиту, сформованого регіональним контекстом: вихід на ринок великих промислових і сільськогосподарських виробників. В результаті ознайомлення з навчальним планом, програмами дисциплін, таблицями відповідності компетенцій та освітніх компонентів експертам не вдалося встановити чіткий зв'язок між програмою і запитом регіональних роботодавців. особливо враховуючи, що ні в переліку баз практики, ні серед місця працевлаштування випускників не були названі основні підприємства регіону.

Також експертам не вдалося з'ясувати які саме вітчизняні або іноземні освітні програми аналогічного спрямування використовувались в якості еталонних при створенні даної програми. Згадані у звіті самооцінювання консультації з відомими експертами країнознавцями стосуються відкриття і первинної акредитації спеціальності, а не даної освітньої програми.

Разом з тим, слід відзначити, що за відгуками роботодавців, випускників і представників баз практики, ОП ідеально враховує регіональний запит на підготовку фахівців з усного і письмового перекладу з іноземних мов.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

За умови відсутності державного стандарту вищої освіти автори ОП пішли шляхом відповідності ПРН вимогам Національної рамки кваліфікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Програма враховує місію і цілі діяльності ВНЗ. Розробники намагаються враховувати запит стейкхолдерів при розробці і модернізації програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Інтегральна ціль програми має загальний характер властивий для спеціальності в цілому і не відображає в повній мірі конкретних особливостей освітньої програми, притаманних «Країнознавству»;

Відсутні підтвердження обґрунтування або пропозиції від ключових роботодавців галузі і регіону щодо складових компонентів і акценту ОП;

Дисбаланс в бік мовної фахової підготовки, який виник в результаті підвищеного попиту у здобувачів освіти, саме на цю складову.

Орієнтація розробників на використання широких і максимально узагальнених формулювань спеціальних компетенцій без відображення країнознавчої або регіонознавчої специфіки.

На думку членів експертної групи варто:

Змінити формулювання інтегральної та вторинних цілей програми з урахуванням необхідності відобразити унікальність програми і підкреслити її країнознавчий характер, спрямованість на підготовку спеціалістів саме з політики, безпеки, історії та культури окремих країн та регіонів.

Провести серйозну роботу з представниками роботодавців задля з'ясування і формулювання їх потреб у спеціалістах із компетенціями і вміннями ширшими ніж перекладацькі, властивими програмам з "Країнознавства"

Критично підходити до результатів опитування здобувачів ВО при перегляді ОП, особливо в питанні збільшення складової мовної підготовки, враховуючи можливість домінування мовних умінь і навичок за рахунок інших професійних компетенцій і можливість перетворення ОП на лінгвістичну.

Модернізувати перелік спеціальних компетенцій, складових елементів освітньої програми і програмних результатів навчання з метою виділення характеру програми, властивого напряму «Країнознавство» і орієнтації на регіональні особливості і запит ринку праці.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

У звіті про самооцінювання із посиланням на дані Державної служби статистики, вказується наявність в регіоні потреби у «фахівцях з міжнародних комунікацій». Попри належність міжнародних комунікацій і країнознавства до однієї спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» у експертної групи виникли сумніви щодо відповідності освітніх компонентів і спеціальних компетенцій ОП «Країнознавство» запиту регіонального ринку праці на спеціалістів з міжнародних комунікацій.

Баланс сильних і слабких сторін дозволяє стверджувати про наявність у розробників ОП бажання і можливості модернізувати її, виправити недоліки і привести критерій 1 у відповідність до вимог у однорічний термін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг освітньої програми – 90 кредитів ЄКТС. Термін навчання – 1 рік 5 місяці. Стандарт відсутній. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Освітній процес за денною формою навчання організовується, як правило, за двосеместровою системою. Фактичне навантаження здобувачів вищої освіти за ОП становить: 1 курс – теоретичне навчання (22 тижня), екзамени (4 тижня), практики (8 тижнів); 2 курс – теоретичне навчання (11 тижнів), заліковий (1 тиждень), підготовка дипломної роботи (7 тижнів), атестація (1 тиждень). Канікули встановлюються двічі на навчальний рік загальною тривалістю 16 тижнів. Здобувачам вищої освіти можуть бути встановлені на поточний навчальний семестр (рік) індивідуальні графіки навчального процесу. Кількість годин аудиторних занять за ОП в одному кредиті ЄКТС становить: від 23% до 60% . Навчальні дисципліни плануються в обсязі не менше трьох кредитів ЄКТС, практики – в обсязі не менше п'яти кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст освітньої програми «Країнознавство» має чітку структуру. Стандарт відсутній. Професійного стандарту немає. ОП розроблена проектною групою (наказ ЗНУ від 06.10.2016 № 416; зі змінами, внесеними відповідно до наказів від 21.03.2017 №92, від 18.03.2019 № 403) як тимчасовий стандарт вищої освіти підготовки магістра за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. На обов'язкові навчальні дисципліни відводиться 45 кредитів ЄКТС, на вибіркові 45 кредитів ЄКТС. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст освітньої програми «Країнознавство» відповідає предметній області. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством. Процедура вільного вибору прописана: http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/vibir-distiplin-studentami.html. На виконання ст. 62 п. 1 абз. 15 Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Запорізькому національному університеті, Порядку організації вивчення навчальних дисциплін за вибором (спеціалізації) у Запорізькому національному університеті та з метою забезпечення чіткої організації вибору навчальних дисциплін студентами ЗНУ з 1 грудня розпочинається вибір дисциплін студентами Запорізького національного університету на 2019-2020 навчальний рік. З 1 грудня 2018 року по 31 січня 2019 року студенти всіх курсів розпочинають вибір дисциплін загального циклу освітнього рівня бакалавр. З 1 лютого 2019 року по 31 березня 2019 року студенти всіх курсів розпочинають вибір дисциплін професійного циклу освітнього рівня бакалавр та освітнього рівня магістр. Для забезпечення організації вибору дисциплін студентами освітнього рівня бакалавр та освітнього рівня магістр необхідно: отримати в деканатах паролі доступу для підключення до електронної системи Moodle ЗНУ; спільно з кураторами ознайомитися з процедурою вибору дисциплін згідно Порядку організації вивчення навчальних дисциплін за вибором у Запорізькому національному університеті; після отримання засобами електронної системи Moodle ЗНУ повідомлення-запрошення на персональній сторінці студента з 1 грудня 2018 р. необхідно здійснити самостійно вибір дисциплін у розділі «Вибір дисциплін» електронної системи Moodle ЗНУ. Але, група для вивчення дисципліни формується тільки у разі, якщо на цю дисципліну підпишуться 12 здобувачів. Якщо менше, то система Moodle автоматично підписує студента на дисципліні за якими підписалась більшість здобувачів, що не в повній мірі дає здобувачу право вільного вибору.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, але в більшому ступені це відбувається за рахунок компетентностей з перекладу іноземних мов, ніж через набуття компетенцій політолога-міжнародника. Так на виробничу (перекладацьку) практику відводиться 6 кредитів ЄКТС (програма практики розміщена: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5889>), а на виробничу практику відводиться 5 кредитів ЄКТС (програма практики розміщена: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1182>). Також, в програмі є дисципліни, професійно орієнтовані на удосконалення рівня іноземної мови: «Професійно-орієнтований практикум іноземною мовою», для студентів доступний за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3980>.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям через вивчення дисциплін: «Етнічність і політика», «Організація та проведення виборчих кампаній», «Європа: криза мультикультуралізму»

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Дані подані коректно, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) дійсно реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Але, спостерігається дисбаланс у бік дисциплін з іноземної мови за рахунок дисциплін професійної підготовки з країнознавства та міжнародних відносин. Упор зроблено на випуск здобувачів які мають здебільшого фах як перекладачі з іноземної мови.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Не ведеться підготовка за дуальною формою.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Достатньо багато уваги приділяється удосконаленню мовної підготовки здобувачів. Участь у програмі Erasmus+ (модуль Жана Моне).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Забагато дисциплін з іноземної мови за рахунок дисциплін професійної підготовки з країнознавства та міжнародних відносин. Акцент робиться на здобутті під час практики компетенцій і вмінь мовного/перекладацького характеру і слабку увагу до інших професійних компетенцій. Упор зроблено на випуск здобувачів які мають здебільшого фах як перекладачі з іноземної мови.

На думку експертної групи необхідно переглянути навчальний план щодо збільшення обов'язкової компоненти в обсязі 65-75%. Перенести з вибіркової частини дисципліни, що за своїми програмними компонентами надають компетенції здобувачам не тільки як перекладачам, а як фахівцям в сфері країнознавства та міжнародних відносин. Необхідно відкоригувати налаштування системи Moodle щодо можливості більш коректного формування здобувачів по групам вільного вибору.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Забагато іноземної мови за рахунок дисциплін професійної підготовки з країнознавства та міжнародних відносин. Упор зроблено на випуск здобувачів які мають здебільшого фах як перекладачі з іноземної мови. Необхідно відкоригувати налаштування системи Moodle щодо можливості більш коректного формування здобувачів по групам вільного вибору.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому розміщені на веб сторінці університету у вільному доступі. Під час спілкування із здобувачами освіти фактів та ознак дискримінації при вступних випробуваннях виявлено не було.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У звіті про самооцінювання особливістю правил прийому, яка визначається характеристиками програми є складання єдиного вступного іспиту з іноземної мови з мінімальною рейтинговою оцінкою у 35 балів встановленою за два блоки тестових завдань згідно чинних вимог.

Зміст питань узгоджується Приймальною комісією ЗНУ, формується фаховою атестаційною комісією відповідно до освітньо-кваліфікаційної програми «бакалавр» напряму підготовки «країнознавство». Слід відзначити, що такий підхід сприяє залученню до навчання на програмі власних випускників освітнього рівня «Бакалавр» і зводить до можливості перехресного вступу випускників з суміжних спеціальностей.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Наявні в ЗНУ документи і наведені в звіті про самооцінювання приклади чітко регламентують питання визнання результатів навчання в інших ВНЗ, вони наявні у відкритому доступі на сайті ВНЗ.

Разом з тим ступінь розробленості процедури визнання результатів навчання в межах академічної мобільності здобувачів вищої освіти викликає певне занепокоєння і може бути пояснене відсутністю практичної потреби – прикладів зовнішньої академічної мобільності не було згадано.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Посилаючись на автономність ВНЗ, задекларовано відсутність правил зарахування результатів неформальної освіти. Під час спілкування із здобувачами освіти було виявлено зацікавленість у появі таких правил і використанні результатів неформальної освіти в навчальному процесі.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Відповідність вступних вимог законодавству, відсутність ознак упередженості і дискримінації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Обмеженість складової правил прийому, яка мала б відображати регіональні особливості програми, лише питанням мовної підготовки.

Орієнтація правил прийому на абітурієнтів, які мали досвід навчання освітніх програмах з «країнознавства» і, як наслідок, зменшення вірогідності вступу здобувачів освіти з суміжних спеціальностей та інших навчальних закладів.

Відсутність практики зовнішньої академічної мобільності в межах даної ОП і відповідно потреби в розробці і практичному застосуванні правил визнання її результатів.

Відсутність правил зарахування результатів неформальної освіти.

На думку членів експертної групи варто:

Внести до освітньої програми елементи, які будуть реально відображати особливості розвитку регіону, потреби роботодавців у спеціалістах із специфічними країнознавчими вміннями і компетенціями, і дозволить визначити додаткові умови до правил вступу з урахуванням цих особливостей.

Сприяти залученню до навчання випускників суміжних спеціальностей та інших галузей знань; внести до правил прийому елементи, які цьому сприятимуть.

Заохочувати розвиток академічної мобільності здобувачів освіти як на внутрішньому так і на зовнішньому рівні і сприяти зарахуванню результатів навчання, здобутих під час мобільності.

Дослідити можливі переваги та проблемні моменти впровадження в освітню програму процедури зарахування результатів неформальної освіти і спробувати започаткувати таку практику.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Всі обов'язкові формальні процедури, стосовно доступу до освітньої програми реалізовані. Недоліки є несуттєвими. Їх виправлення поліпшить якість освітньої програми, але вони не є критичними для її існування.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Ознайомившись зі змістом освітньої програми «Країнознавство», поданими у звіті самооцінювання відомостях, матриці відповідності форм та методів навчання програмним результатам навчання та окремих робочих програм навчальних дисциплін «Етнічність і політика» та «Проблеми національної та регіональної безпеки» було підтверджено, що обов'язкові компетентності, форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, та принципам академічної свободи. Так, дисципліна «Етнічність і політика» забезпечує досягнення такого програмного результату навчання як вміння готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжетнічних відносин у країні, регіоні та у всесвітньому просторі. А в ході вивчення дисципліни «Проблеми національної та регіональної безпеки» студенти здобувають навичок визначати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку. Під час вивчення дисциплін використовуються сучасні методи та підходи, зокрема, вирішення практичних задач, проведення інтерактивних та проблемних лекцій, використання практико-орієнтованого навчання. Здобувачі видзначили проведення семінарів у формі дебатів як позитивну практику навчального процесу. Частина практичних занять проводиться у мультимедійних аудиторіях, а блок дисциплін, спрямований на вивчення іноземних мов, викладається у лінгафонних аудиторіях. У ЗНУ використовується онлайн платформа Moodle (ЗНУ), за допомогою якої студенти мають можливість переглянути робочі програми навчальних дисциплін, додаткову літературу, перелік основної та додаткової літератури, силабуси. Здобувачі вищої освіти мають можливість обирати дисципліни для додаткового вивчення, теми досліджень та форму індивідуальної роботи. Вибір здобувачами навчальних дисциплін відбувається через систему Moodle (ЗНУ) шляхом виставлення пріоритетів. Можливість обирати дисципліни у студентів з'являється 01 лютого II семестру навчання. Усі вибіркові дисципліни викладаються у третьому семестрі магістратури. У ході навчання студент не обмежений у можливості висловлювати власну думку з тих чи інших питань, задавати питання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі освіти своєчасно забезпечуються повною та актуальною інформацією про освітній процес. На першому занятті до студентів доводиться інформація про мету, зміст навчальної дисципліни, форми та критерії оцінювання, вид поточного та підсумкового контролю. Також повна інформація по освітнім компонентам ОП «Країнознавство» міститься у особистому кабінеті студента в системі Moodle (ЗНУ). Силабуси та робочі програми по кожній з навчальних дисциплін містять інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. У здобувачів не

виникає проблем у розумінні поданої їм інформації.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми. Поєднання навчання та досліджень відбувається шляхом впровадження у викладання навчальних дисциплін наукових здобутків викладачів кафедри та залучення студентів до наукових проектів. Під час спілкування із здобувачами, вони розповіли, що час навчання в магістратурі вони присвячують написанню кваліфікаційної роботи магістра, що є також науковим дослідженням. Щорічно студенти ОП «Країнознавство» публікують результати своїх наукових досліджень у збірниках наукових праць студентів, аспірантів і молодих вчених ЗНУ «Молода наука». На ОП існує практика залучення студентів до наукової діяльності через написання спільних з викладачами наукових статей. Крім того, теми кваліфікаційних робіт магістрів узгоджуються з науковими уподобаннями викладачів кафедри і становлять підґрунтя для подальших наукових досліджень як випускників ОП «Країнознавство» під час навчання в аспірантурі так і викладачів кафедри.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Необхідність регулярного оновлення змісту освітніх компонентів зафіксована у контракті науково-педагогічних працівників та здійснюється з огляду на динамічність розвитку освітньої спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Викладачі на ОП «Країнознавство» оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Зміни освітніх компонентів у робочому навчальному плані відбуваються у березні, тому оновлення контенту освітніх компонентів проходить протягом квітня — червня, затвердження робочих навчальних програм з нововведених/оновлених дисциплін відбувається наприкінці серпня на засіданнях кафедр та науково-методичної ради факультету (протокол засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин №1 від 23 серпня 2019 р.; протокол засідання науково-методичної ради історичного факультету №1 від 29 серпня 2019 р.). Так, до змісту навчальної дисципліни «Організація та проведення виборчих кампаній» було додано обговорення нової технології – використання соціальних мереж, зокрема, таргетинг. До навчальної дисципліни «Старі та нові ідеології» був доданий модуль по IREX. Дисципліна «Професійно-орієнтований практикум іноземною мовою» була оновлена в частині вивчення порядку та труднощів заповнення апікаційних грантових заяв.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Стратегією розвитку Запорізького національного університету на 2018-2022 роки передбачено поетапне впровадження Стратегії інтернаціоналізації ЗНУ, яка знаходиться на стадії формування. Міжнародна діяльність від початку вважається ваговою складовою загальноуніверситетської стратегії розвитку, спрямованої на повноцінну інтеграцію у світовий освітній і науковий простір. Наукова бібліотека ЗНУ через локальну мережу має відкритий доступ до платформ науково-метричних баз Scopus та Web of Science. Серед міжнародних проектів, можна відмітити роботу кафедри історії та міжнародних відносин ЗНУ в рамках Програми ЄС Erasmus+ за напрямом Програми ім. Жана Моне «European Values in Literary Arts». Реалізується у ЗНУ з 2018 по 2021 роки відповідно до грантової угоди з Виконавчою агенцією ЄС із питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури №2018-1508/001-001.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Використання здобувачами та викладачами ОП «Країнознавство» онлайн системи Moodle (ЗНУ). Участь кафедри історії та міжнародних відносин ЗНУ в рамках Програми ЄС Erasmus+ за напрямом Програми ім. Жана Моне «European Values in Literary Arts». Проведення семінарів у формі дебатів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

У ЗНУ відсутня затверджена стратегія інтернаціоналізації. Спостерігається тенденція до зменшення залучення студентів до наукових досліджень на освітньо-кваліфікаційному рівні «магістр» у порівнянні з їх залученням під час навчання на освітньо-кваліфікаційному рівні «бакалавр». Низький рівень участі викладачів та здобувачів у міжнародних стажуваннях та проектах. Рекомендуємо звернути увагу на використання сучасних форм та методів викладання на ОП «Країнознавство». З метою сприяння інтернаціоналізації ЗНУ в контексті ОП «Країнознавство» рекомендуємо: допрацювати та опублікувати стратегію інтернаціоналізації ЗНУ; активізувати більш широке залучення викладачів та здобувачів до наукових досліджень, міжнародних стажувань та проектів.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

ОП «Країнознавство» загалом відповідає Критерію 4, проте наявні недоліки, що не є суттєвими, зокрема в частині залучення здобувачів до міжнародних проектів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання викладені у Положенні про організацію освітнього процесу в Запорізькому національному університеті та Положенні про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів Запорізького національного університету. Робоча програма та силабус навчальної дисципліни містить інформацію про методи та критерії оцінювання, форму підсумкового контролю, кількість балів за кожен із видів контрольних заходів.

За інформацією, отриманою під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими і зрозумілими та заздалегідь оприлюднюються. Здобувачів інформують щодо форм контрольних заходів, методів та критеріїв їх оцінювання на першому занятті за кожною навчальною дисципліною, також їм надається роз'яснення, як знайти відповідні робочі програми навчальних дисциплін у системі Moodle ЗНУ. З початку семестру студенти під'єднуються викладачем до сторінок навчальних дисциплін у системі Moodle ЗНУ і користуються усім контентом цієї системи, включно з інформацією про форми контрольних заходів та критерії оцінювання.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому. Зміст контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП «Країнознавство» відповідає результатам дисципліни, скорельованих з результатами навчання. З метою оцінки, знань, умінь та інших запланованих результатів навчання з певної навчальної дисципліни здійснюється поточний контроль. Форми проведення поточного контролю визначається кафедрою та відображаються у робочих планах навчальних дисциплін (усне опитування, письмова робота, тестування, дискусія, презентація).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

На сьогодні відсутній стандарт вищої освіти зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», існує проект стандарту 2016 року, в якому прописані форми атестації здобувачів вищої освіти і встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти. В ЗНУ на ОП «Країнознавство» підсумкова атестація магістрантів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок

оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти визначена в Положенні про організацію освітнього процесу в ЗНУ та Положенні про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ, Положення про моніторинг якості освіти в ЗНУ, Положення про повторне навчання та повторне вивчення дисциплін в ЗНУ. Інформація щодо проведення контрольних заходів є відкритою та доступною, вище вказані положення розміщені на сайті ЗНУ.

В ході опитування, здобувачі зазначили, що їм зрозумілі форми та правила проведення контрольних заходів, викладачі неодноразово доводять їм цю інформацію та детально відповідають на питання студентів. Враховуючи те, що ОП «Країнознавство» викладається на рівні «магістр» у здобувачів в цілому не виникає труднощів із розумінням та складанням контрольних заходів. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується проведенням як письмових так і усних екзаменів, з обов'язковим збиранням нотаток студента, на які він спирався під час усної відповіді.

Спірні питання з проведення екзаменаційних сесій розглядає апеляційна комісія, права, обов'язки та персональний склад якої визначаються ректором Університету (п. 4.6.8. Положення про організацію освітнього процесу в ЗНУ).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗНУ визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. У ЗНУ діє Кодекс академічної доброчесності ЗНУ, який визначає правила і норми академічної доброчесності, етичної поведінки, професійного спілкування працівників та осіб, що навчаються у ЗНУ.

Щорічно на 1 курсі освітнього рівня бакалавр усіх спеціальностей денної форми навчання проводяться лекційні заняття з основ академічної доброчесності та академічного письма в обсязі 4 академічні години.

Кваліфікаційні роботи магістра проходять обов'язкову перевірку на плагіат через програмні продукти (системи), які знаходяться у відкритому доступі. Також застосовується платформа Unichesk для зовнішньої та внутрішньої перевірки робіт, технічним адміністратором та координатором використання яких виступає бібліотека ЗНУ. Кваліфікаційні роботи зберігаються в університетському архіві. Викладачі та здобувачі підтвердили обов'язкову перевірку робіт на плагіат.

В університеті популяризують академічну доброчесність. Так, четвертого вересня 2019 року ЗНУ відвідали президент Міжнародного фонду досліджень освітньої політики, професор Варшавського університету Тарас Фініков і член Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти Артем Артюхов. За участю гостей відбувся семінар на тему «PRO доброчесність: інструменти впровадження в діяльність закладу вищої освіти». У

його рамках фахівці презентували для науково-викладацької університетської спільноти масовий відкритий онлайн-курс «Академічна доброчесність: виклики, дії, успішні історії». А також сайт «Академічна доброчесність», який, за задумом авторів, має виступати популяризаторською та дискусійною платформою, відкритою для думок, новацій, прогресивних ідей.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Популяризація ЗНУ академічної доброчесності, проведення у ЗНУ заходів із залученням запрошених фахівців, зокрема із зарубіжних країн.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Незважаючи на те, що в ході інтерв'ювання здобувачів, вони не відмічали випадки необ'єктивного оцінювання викладачами, на ОП не використовується практика «перехресної перевірки» робіт. У частині перевірки студентських робіт на плагіат експертною групою було зафіксована певна неузгодженість процесу такої перевірки; відсутність чіткого порядку ускладнює контроль над процесом перевірки. Тому, рекомендуємо звернути увагу на забезпечення об'єктивності викладачів під час проведення контрольних заходів, наприклад використання практики перевірки результатів контрольних заходів іншим викладачем. З метою забезпечення академічної доброчесності пропонуємо уніфікувати процес перевірки кваліфікаційних робіт магістрів на плагіат та сформувати університетський репозитарій кваліфікаційних робіт.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

З метою забезпечення академічної доброчесності пропонуємо уніфікувати процес перевірки кваліфікаційних робіт магістрів на плагіат та сформувати університетський репозитарій кваліфікаційних робіт.

ОП «Країнознавство» загалом відповідає Критерію 5. Наявні недоліки, викладені вище, які не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Виходячи з аналізу зведеної інформації про викладачів, поданої у відомостях про самооцінювання, слід зазначити, що всі викладачі, задіяні до реалізації освітньої програми, мають необхідний досвід роботи. Крім того, увесь науково-педагогічний персонал в рамках освітньої програми має наукові ступені та вчені звання за напрямом історичних наук.

Опитування стейкхолдерів під час виїзного перебування в університеті підтверджує необхідний рівень кваліфікації. Не було зафіксовано скарг на якість надання освітніх послуг.

Студенти під час проведення бесід підкреслювали якісний рівень викладання дисциплін. В свою чергу роботодавці підтвердили добрий базовий рівень підготовки студентів під час проходження практики, їхні аналітичні здібності та високий рівень знання іноземної мови. Варто підкреслити, що додатковим елементом оцінки кваліфікації викладачів виступають: анонімне анкетування студентів та щорічне складання індивідуального рейтингу викладачів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедури конкурсного добору викладачів регулюється Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними контрактів (трудових договорів) Запорізького національного університету <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdzily/1336/2972>.

Під час зустрічей з представниками відділу кадрів, навчального відділу та деканом факультету було обговорено процедуру конкурсного добору викладачів. Зокрема вимоги до відбору поділяються на загальні (встановлені відділом кадрів університету) та спеціальні кваліфікаційні (встановлюються факультетом та відповідною кафедрою). Для заміщення вакантної посади проводиться публічне оголошення конкурсу. Обрання кандидатури викладача проводиться шляхом таємного голосування кафедри, а потім факультету. Під час зустрічей з викладачами було підтверджено обов'язкову процедуру читання відкритих лекцій не лише перед обранням чи переобранням на посаду, а й також кожного семестру. Крім того викладачі підтвердили таємний спосіб голосування під час обрання на посаду та не зазначали скарг щодо прозорості процедури обрання.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу через проходження практик студентів на підставі укладення договорів з базами практик. Роботодавці беруть участь у презентаціях, круглих столах, профорієнтаційних заходах, організації та проведенні виробничої практики, що відбуваються на базі ЗНУ та в установах та організаціях роботодавців. Серед них відзначимо: Міністерство закордонних справ України, Почесне консульство Республіки Болгарія в Україні (м. Запоріжжя); Запорізький міський благодійний фонд «Єврейський громадський центр Мазаль Тов» (м. Запоріжжя); Український інститут вивчення голокосту «Ткума» (м. Дніпро), музеї м. Києва, м. Дніпро, м. Запоріжжя та області, Запорізька обласна державна адміністрація, районні державні адміністрації Запорізької області, з якими укладено відповідні угоди, тощо. Активність роботодавців при співробітництві із ЗВО зумовлюється тенденціями розвитку спеціальності на ринку праці.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Інформація надана коректно та відповідає дійсності. ЗВО залучає до занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, таких як:

- у 2016 році відбулась зустріч з американським професором Джиммі Хілл (Матомідай, Міннесота, США)

(https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=38432&lang=ukr&news_code=amerikanskij-profesor-chita---lektsiyi-studentam-znu),

- у 2016 році відбулась зустріч з президентом Ради національних меншин Запорізької області – доктор Науфаль Хамдані та директор державного центру міжнародної освіти при МОН України Олена Шаповалова.

(https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=39019&lang=ukr&news_code=na-istorichnomu-fakulteti-proveli-zasidannya-kruglogo-stolu--prisvyachene-zarodzhennyu-arabistiki-u-zaporizhzhji),

- у 2019 році відбулась зустріч з тимчасовим повіреним та політичним радником Посольства України в Болгарії, д.і.н., професор Станчев М.Г., з питань преси та інформації представництва ЄС Вікторія Давидова та експерт Team Europe з гендерних питань Оксана Дроздовська,

(https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=47370&lang=ukr&news_code=studenti-istorichnogo-fakultetu-zustrilisya-zi-spivrobotnikami-predstavnitstva---s-v-ukrayini).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Дані подані коректно, та відповідають дійсності. Існуюча в ЗНУ система професійного розвитку (Програми стажування, Школа педагогічної майстерності (https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=18486&lang=ukr&news_code=shkola-pedagogichnoyi-majsternosti-znu-dopomaga---molodim-vikladacham), Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu>) дозволяє їх задовольнити. Викладачі ОП підвищили кваліфікацію на базі Інтенсивного тренінгового

інституту з методології медіадосліджень IREX та проекту Посольства США в Україні «Інформаційна війна у сучасному медіапросторі» (2017, м. Запоріжжя).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

Головною метою діяльності школи педагогічної майстерності, створеної у ЗНУ в 2001 році, є формування педагогічної компетентності молодих викладачів, їхньої готовності до інноваційної діяльності, академічної мобільності, потреб професійного росту. Основними способами стимулювання викладацької майстерності є проведення індивідуального рейтингування по факультету, а також організована система преміювання. У «Проект положення про заохочення» (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1336/2972>) наведено принципи та систему стимулювання розвитку викладацької майстерності

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Можна визначити, що інформація в звіті про самооцінювання показана коректно і повно. Викладачі мають можливість проходити стажування у зарубіжних закладах вищої освіти, кафедра долучилась до модуля Жана Моне. Варто позитивно оцінити механізм моніторингу професійного рівня викладача. Він складається з кількох компонентів. Кожен викладач зобов'язаний в кінця навчального року скласти індивідуальний рейтинг, який перевіряється відповідним підрозділом університету. Основні критерії рейтингу полягають в оцінці наукової роботи. Разом з тим викладачі ще фактично відповідають за колективний рейтинг, оскільки в університеті також проводиться рейтингування кафедр по окремим критеріям. Ще позитивною стороною критерію є залучення студентів до оцінки викладачів шляхом проведення анонімного анкетування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Необхідно збільшити залучення викладачів до курсів підвищення кваліфікації за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. Посилити роботу з публікації статей у виданнях що входять до наукометричних баз Scopus та WoS. Залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців відбувається на непостійній основі. Рекомендувати долучати працівників МЗС, ТПП, тощо.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Аналізований критерій «Людські ресурси» в основному дотриманий належним чином. Подана у відомостях про самооцінювання інформація відповідає результатам зустрічей експертної групи зі стейкхолдерами. Критерій має сильні сторони, які полягають в добре налагодженій в університеті системі моніторингу якості та заохочення працівників. Необхідно збільшити залучення викладачів до курсів підвищення кваліфікації за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

Посилити роботу з публікації статей у виданнях що входять до наукометричних баз Scopus та WoS. Залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців відбувається на непостійній основі. Рекомендувати долучати працівників МЗС, ТПП, тощо. Наведені аргументи доводять, що аналізований критерій відповідає вимогам акредитації, однак через зазначені недоліки не може вважатись абсолютно зразковим з виключно найкращими та передовими практиками.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Фінансові ресурси освітньої програми формуються із залученням коштів бюджету закладу вищої освіти та за допомогою додаткових джерел – грантового і проектного фінансування. Наукова бібліотека ЗНУ забезпечує доступ до відкритих архівів, пошукової платформи Web of Science, бібліографічної і реферативної бази даних Scopus. Разом з тим відсутній на постійній основі доступ до наукових повнотекстових баз даних.

У ВНЗ не реалізована система збору статистики використання викладачами і здобувачами освіти ресурсів відкритих архівів, пошукової платформи Web of Science, бібліографічної і реферативної бази даних Scopus, що унеможлиблює аналіз ефективності їх наявності у ЗВО.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В процесі спілкування із співробітниками, викладачами та здобувачами освіти в ЗНУ фактів платного доступу до інфраструктурних, інформаційних та інших ресурсів виявлено не було.

Представлена програма подвійного навчання із Полонійною Академією в Ченстохові (Польща), виходячи з тексту угоди, носить односторонній характер (спрямована на навчання здобувачів освіти з ЗНУ у Польщі) і доступна лише на платній основі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Попри регулярні роботи, спрямовані на ремонт та оновлення приміщень, створення комфортних та безпечних умов здійснення освітнього процесу є багато моментів у стані приміщень, особливо гуртожитків, які потребують додаткової уваги адміністрації ЗНУ.

В університеті запроваджена задля підвищення заходів безпеки в навчальних корпусах та на території студмістечка система відеоспостереження.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Структурні підрозділи університету та органи студентського самоврядування проводять намагаються регулярно проводити опитування серед здобувачів вищої освіти. Результати доводяться до відома викладачів та керівних органів університету з метою їх врахування при створенні освітнього середовища. Викладачі постійно поліпшують рівень викладання, враховуючи рекомендації студентів, надані ними під час проведення опитувань.

Інформування щодо перебігу освітнього процесу та адміністративних питань здійснюється силами деканату та профільної кафедри. Стосовно окремих курсів існує безпосередня комунікація на рівні «викладач-студент». Наявний розклад консультацій викладачів. Ще одним каналом комунікації є органи студентського самоврядування, зокрема – студрада історичного факультету ЗНУ. Здобувачі вищої освіти мають можливість звернутися до будь-якого структурного підрозділу ЗВО у разі необхідності.

Створений у ЗВО відділ доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування, який має забезпечувати реалізацію державної політики з питань сприяння працевлаштування випускників та підтримує зв'язок з підприємствами щодо пошуку вакансій, може діяти ефективніше і не обмежуватись стандартними партнерськими відносинами з організаціями, які мають усталені зв'язки із ЗНУ.

Факти проведення, заявленої у звіті про самооцінювання регулярної психодіагностичної роботи, яку має проводити штатний психолог відділу виховної роботи ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/liberal_edu/150.ukr.html), і яка передбачає виконання різних методик, тестів, опитувальників з метою виявлення індивідуальних особливостей, міжособистісних стосунків, інтелектуальних здібностей здобувачів вищої освіти, не були підтверджені під час спілкування із здобувачами вищої освіти і випускниками ЗНУ.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

На ОП не навчаються здобувачі з особистими потребами. Декларація дотримання законів України та нормативних документів Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України, що стосуються особливостей вступу до ЗВО осіб з особливими освітніми потребами, публікація на сайті університету відповідних документів не є достатніми засобами забезпечення режиму максимального сприяння для доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітнього процесу.

Засоби спрощення доступу до приміщень, де відбувається освітній процес обмежуються встановленням пандусів на центральних входах до навчальних корпусів. Конструктивні особливості будівель і відсутність ліфтів робить неможливим безперешкодний доступ осіб з особливими освітніми потребами далі перших поверхів.

Згадані у спілкуванні з адміністративним персоналом, викладачами та здобувачами освіти приклади навчання осіб з особливими освітніми потребами проілюстрували слабку ефективність наявної у ЗВО процедури реалізації ними права на освіту і необхідність вирішення цих проблем ad hoc із залученням допомоги батьків або родичів цих осіб, викладачів або здобувачів вищої освіти.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Виходячи з інформації, наданої у звіті про самооцінювання, основна увага у ЗНУ приділяється питанням запобігання корупції.

Здобувачі освіти не були обізнані щодо існування створеного Ректором ЗНУ номеру телефону гарячої лінії (061) 228-75-03 «Запобігання проявам корупції» і можливості його використання.

Також здобувачі освіти не змогли вказати, де знаходяться спеціально встановлені у кожному корпусі «скриньки довіри», висловлювали припущення про їх знаходження у приміщенні Студради.

За час існування освітньої програми «Країнознавство», за словами здобувачів та науково-педагогічних працівників, конфліктних ситуацій не виникало. За словами здобувачів та представників студентського самоврядування, у разі виникнення конфлікту, студент має можливість звернутися до представників студради, викладачів, завідувача кафедри або деканату. Також в університеті окрема особа відповідає за вирішення конфліктів, зокрема, і тих, що пов'язані з корупцією.

Уповноважена особа з питань запобігання корупції - Воронков В. В сприймається здобувачами освіти як відповідальна за дотримання порядку і правил поведінки на території навчальних корпусів і гуртожитку, а не довірена особа для спілкування щодо питань гендернообумовленого насилля і домагань.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Залучення до реалізації ОП фінансових ресурсів в рамках проекту Erasmus+ Програма Жана Моне «European Values in Literary Arts».

Використання системи електронного забезпечення навчання, яка дає можливість здійснювати дистанційний та інтерактивний доступ до методичних та поточних матеріалів курсів, що викладаються.

Відсутність практики надання платних послуг здобувачам освіти в рамках ОП.

Прагнення адміністрації ЗВО використовувати наявні матеріальні ресурси на покращення матеріально-технічної бази.

Наявність у корпусах ЗНУ укриття на випадок бойових дій і надзвичайних ситуацій, вказівок на їх місце розташування.

Наявність випадків урахування позиції органів студентського самоврядування адміністрацією ЗВО.

Згадані здобувачами вищої освіти випадки, що містять ознаки корупційної складової не були проігноровані адміністрацією і мали негативний наслідок для винуватця.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Відсутність регулярного доступу до провідних іноземних наукових повнотекстових баз даних.

Доступ до програми подвійного навчання лише на платній основі. Відсутність диверсифікації можливостей здійснення академічної мобільності.

Відсутність поінформованості здобувачів вищої освіти про наявність у ЗВО штатного психолога і можливість отримання консультацій та психологічної допомоги.

Мінімальний рівень заходів забезпечення реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Виключно для виконання нормативних вимог законодавства України.

Формалізованість заходів боротьби із корупцією. Погана обізнаність здобувачів вищої освіти із наявними засобами протидії корупції.

Обмеженість уваги адміністрації питаннями запобігання корупції і відсутність процедури вирішення конфліктних ситуацій, особливо стосовно сексуальних домагань і насильства. Поєднання функцій контролю за дотриманням норм поведінки на території ЗНУ, в тому числі і в гуртожитках, із запобіганням корупції і вирішенням конфліктів та випадків сексуальних домагань, уповноваженою особою - Воронковим В. В., не сприяє довірі до даного алгоритму з боку здобувачів освіти.

На думку експертів варто:

Активізувати роботу спрямовану на залучення грантового фінансування. Особливо у напрямку участі викладачів і здобувачів освіти у проєктах міжнародного співробітництва.

Адміністрації ВНЗ знайти ресурси для забезпечення постійного доступу до основних міжнародних баз даних повнотекстових наукових документів.

Збільшити кількість партнерських угод про надання освітніх послуг на основі подвійних або спільних дипломів з іноземними ЗВО. Зробити акцент на паритетності і безоплатності доступу до цих програм.

Інтенсифікувати роботу, спрямовану на покращення матеріально-технічної бази ЗВО.

Розробити дієві засоби комунікації психологічної служби ЗВО із здобувачами вищої освіти на даній ОП.

Провести консультації із спеціалістами з питань гендерно зумовленого насилля і домагань щодо можливості розробки алгоритму вирішення конфліктних ситуацій і збільшення рівня інформованості здобувачів вищої освіти по даному питанню. Також розглянути можливість діяльності на території ВНЗ незалежних громадських служб довіри, протидії насиллю, психологічної допомоги, не пов'язаних з адміністрацією ВНЗ.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

ВНЗ проводить регулярну роботу спрямовану на формування освітнього середовища сприятливого для всіх учасників ОП, і викладачів і здобувачів вищої освіти. Перевага надається матеріально-технічним і адміністративним методам, що можна охарактеризувати як hard компонент освітнього середовища. Викорінення недоліків і нюансів за даним напрямком є більш легким і можливим в короткій перспективі. В той же час основні недоліки можна віднести до Soft компоненту і їх усунення вимагає більш тривалого і кропіткого впровадження на інституційному рівні та зміни підходу з боку адміністрації ЗВО до даного питання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету, затвердженого Вченою радою ЗНУ (протокол №2 від 30.10.2018). ЗНУ послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Згідно з Положенням про розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету перегляд освітніх програм здійснюється раз на 5 років. З метою удосконалення або модернізації проектна група може вносити необхідні зміни чи доповнення протягом цього терміну. ОП може оновлюватися частково в частині всіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів. Підставою для оновлення ОП можуть виступати: ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та / або академічної ради ОП і / або викладачів програми; результати оцінювання якості ОП (такі результати можуть бути отримані під час самообстеження ОП, опитувань студентів, випускників, роботодавців, адміністративних перевірок, внутрішнього і зовнішнього аудиту та інших процедур); об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і / або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

За інформацією, отриманою в ході інтерв'ювання науково-педагогічних працівників та начальника відділу моніторингу якості освіти і ліцензування, перегляд ОП здійснюється щорічно, зміст ОП оновлюється відповідно до потреб ОП та зовнішніх змін. За результатами останнього перегляду (квітень-травень 2019) ОП «Країнознавство» була скорегована наступним чином: змінено гаранта освітньої програми (за його ініціативою); запроваджено викладання нових дисциплін «Теорія міжнародних відносин» та «Практикум з основ документування відеоінформації» (за результатами моніторингу навчального плану та з метою покращення якості фахової підготовки здобувачів вищої освіти).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Так, система Moodle ЗНУ забезпечує можливість отримання зворотного зв'язку та оцінити якість курсу. Наприкінці вивчення дисципліни студенту надається можливість оцінити викладача та рівень викладання на дисципліні, надати свої коментарі та пропозиції. В університеті, зокрема і на освітній програмі, регулярно проводяться опитування студентів (раніше це відбувалося у паперовій формі, останній рік використовується Google форма) щодо їх задоволеністю навчальним процесом, освітніми компонентами, методами та формами навчання, чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання, об'єктивності науково-педагогічних працівників, тощо. Здобувачі позитивно оцінюють таку практику та знаходять відповіді на свої питання, вважають що їхню думку

враховують. Так, студенти мають можливість оцінити якість викладання курсу через систему електронного забезпечення навчання ЗНУ, надати свої відгуки та пропозиції по конкретній навчальній дисципліні. Для врахування думки студентів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування студентів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів вищої освіти.

Студенти мають змогу активного використання «скриньок довіри» (розміщених у кожному корпусі). Представники студентської ради є членами Вченої ради факультету і беруть участь в обговоренні всіх питань, що виносяться на розгляд цього органу. Представники студентського самоврядування також беруть участь у засіданнях вченої ради ЗНУ, де мають право висловлювати позицію студентів та право голосу. За словами студентів, їх позиція береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Варто звернути увагу на залучення роботодавців безпосередньо та/або через свої об'єднання до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості, оскільки експертній групі не було продемонстроване таке залучення. Роботодавці залучаються лише епізодично, і це є недоліком у контексті відповідності Критерію 8. Утім ЗНУ визнає таку прогалину і продемонстрував готовність посилювати співпрацю із роботодавцями та вдосконалювати взаємодію.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Питаннями відстеження траєкторії працевлаштування випускників займається профільний відділ Профорієнтації та працевлаштування ЗНУ. На випусковій кафедрі щорічно відбуваються зустрічі з випускниками ОП «Країнознавство». Окрім того, силами випускників та співробітників профільної кафедри було створено та успішно функціонує Асоціація випускників-країнознавців ЗНУ, яка має представництво у соціальних мережах (<https://www.facebook.com/groups/439643109986685/>). Група створена для об'єднання випускників спеціальності «Міжнародні відносини» історичного факультету ЗНУ.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЗНУ передбачено перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу. Відповідно до Положення про розроблення то оформлення освітньої програми ЗНУ, підставою для оновлення ОП можуть виступати: ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та / або академічної ради ОП і / або викладачів програми; результати оцінювання якості ОП (такі результати можуть бути отримані під час самоообстеження ОП, опитувань студентів, випускників, роботодавців, адміністративних перевірок, внутрішнього і зовнішнього аудиту та інших процедур); об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і / або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.

Експертній групі було продемонстровано одну зі складових системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЗНУ, а саме: забезпечення якості викладацького складу. Під керівництвом проректора з науково-педагогічної роботи за участі начальника відділу моніторингу якості освіти і ліцензування проводяться позапланові перевірки якості викладання навчальної дисципліни. Рішення про перевірку викладача не оприлюднюється та є таємним, генерується QR код; особа, яка перевіряє (як правило проректор з науково-педагогічної роботи), відвідує аудиторне заняття, на якому студенти, відсканувавши QR код проходять швидке опитування, тим самим оцінюють рівень викладання навчальної дисципліни конкретним викладачем. Результати, які є таємними та доступними дуже обмеженому колу осіб, використовуються для забезпечення якості викладання у ЗВО.

Також у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП протягом останніх років була виявлена необхідність внесення змін до неї. Зокрема, за результатами опитування студентів було виявлено недолік у навчальному плані ОП у частині відсутності комплексної дисципліни, присвяченої теорії міжнародних відносин, а також дисципліни, яка цілеспрямовано забезпечує формування культури медіаграмотності. За результатами останнього перегляду програма була скорегована наступним чином: запроваджено викладання нових дисциплін «Теорія міжнародних відносин» та «Практикум з основ документування відеоінформації» з метою покращення якості фахової підготовки здобувачів вищої освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У 2015 році ЗНУ проходив акредитацію в межах галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 02 жовтня 2017 року МОН України видав сертифікат про акредитацію Серія НД № 0891938. У межах цієї акредитації комісією було внесено зауваження щодо активізації роботи з навчальними посібниками щодо забезпечення дисциплін фахової підготовки та вибіркової частини навчального плану. З метою покращення навчально-методичного забезпечення було придбано сучасну наукову, навчальну та методичну літературу.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна група відчула, що в академічній спільноті ЗНУ сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. Вона базується на принципах відповідності європейським і національним стандартам якості вищої освіти; автономії вищого навчального закладу, який відповідає за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу; процесного підходу до управління; здійснення моніторингу якості; постійного підвищення якості; залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості; відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості. Процедура і політика забезпечення якості освіти сприймаються як корисні та належні всіма членами академічної спільноти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Впроваджена для викладання система Moodle забезпечує можливість отримання зворотного зв'язку та оцінити якість курсу. В університеті, зокрема і на освітній програмі, регулярно проводяться опитування студентів (раніше це відбувалося у паперовій формі, останній рік використовується Google форма) щодо їх задоволеності навчальним процесом, освітніми компонентами, методами та формами навчання, чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання, об'єктивності науково-педагогічних працівників, тощо. Здобувачі позитивно оцінюють таку практику та знаходять відповіді на свої питання, вважають що їхню думку враховують.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Епізодичне залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості є недоліком в контексті Критерію 8. Рекомендуємо забезпечити співпрацю з роботодавцями, яка матиме серйозний та постійний характер, наприклад шляхом створення ради роботодавців при факультеті.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

ОП «Країнознавство» загалом відповідає Критерію 8, проте наявні недоліки, викладені вище, що не є суттєвими, зокрема у частині повноцінного залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Група локальних нормативно-правових актів ЗВО є значною за обсягом <https://www.znu.edu.ua/3641.ukr.html>, всі акти взаємоузгоджені, містять чіткі та зрозумілі правила для всіх учасників освітнього процесу. Процедури реалізації зазначених актів є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОП “Країнознавство”.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Проект ОП “Країнознавство” був у встановлений термін оприлюднений на веб-сайті ЗВО. Зі слів стейкхолдерів, вони надавали свої пропозиції та зауваження, які, на їх думку, були враховані. Проте, таблиця пропозицій, що надійшли під час громадського обговорення та змін до ОП не була надана експертній групі.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП “Країнознавство” (її опис та зміст) оприлюднена на веб-сайті ЗВО. Під час зустрічей із здобувачами вищої освіти та роботодавцями, всі учасники запевняли, що вони ознайомилися з ОП “Країнознавство” та добре поінформовані щодо її мети та змісту.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Наявність розгалуженої системи узгоджених локальних нормативно-правових актів ЗВО та чіткого і зрозумілого механізму їх реалізації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Відсутність на веб-сайті ЗВО окремої сторінки для громадського обговорення всіх локальних нормативно-правових актів ЗВО, зокрема щодо надання пропозицій від стейкхолдерів

Рекомендації: доопрацювати веб-сайт ЗВО щодо можливості надання пропозицій та зауважень від стейкхолдерів та інших зацікавлених сторін.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

ОП “Країнознавство” загалом відповідає критерію 9 (прозорість та публічність), існуючі недоліки не впливають на якість освітнього процесу.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Место для ввода текста.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Место для ввода текста.

Рівень відповідності Критерію 10:

Выберите элемент.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

Место для ввода текста.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Место для ввода текста.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень Е
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	Не застосовується

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

- ☐ дорадчий висновок представника роботодавців
- ☐ окремі думки членів експертної групи
- ☐ програма відвідування ЗВО
- ☒ інші документи

1-3. Копія: Витяг з Наказу ЗНУ № 831-к від 05.09.2019 року «З особового складу» про дозвіл щодо проходження підвищення кваліфікації (стажування) в Національному університеті «Запорізька політехніка» доценту Білоножку С.В., доценту Єльникову М. В., доценту Черкасову С.С.

4. Копія: Наказ Національного університету «Запорізька політехніка» № 674-к від 10.12.2019 «Про особовий склад» щодо проходження підвищення кваліфікації вищезазначених осіб.

5. Копія: Наказ ЗНУ від 09.09.2019 № 364 Про проведення занять з основ академічної доброчесності та академічного письма.

6. Копія: Звіту Unichesk щодо перевірки магістерських робіт на дотримання академічної доброчесності

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис)

(Капанова Лариса Григорівна)

Члени експертної групи (електронні підписи)

(Маковський Сергій Олегович)

(Цятковська Альбіна Миколаївна)

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВИТЯГ З НАКАЗУ

Від 05.09.2019

м. Запоріжжя

№ 831-к

З особового складу

§2

БІЛОНОЖКУ Сергію Володимировичу, доценту кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, дозволити з 09.09.2019 по 10.02.2020 проходження підвищення кваліфікації (стажування) в Національному університеті «Запорізька політехніка».

Підстава: заява Білоножка С.В., витяг з протоколу засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин № 1 від 23.08.2019.

В.о. начальника відділу кадрів

Я.М. Драєвська

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВИТЯГ З НАКАЗУ

Від 05.09.2019

м. Запоріжжя

№ 831-к

З особового складу

§3

ЄЛЬНИКОВУ Михайлу Васильовичу, доценту кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, дозволити з 09.09.2019 по 10.02.2020 проходження підвищення кваліфікації (стажування) в Національному університеті «Запорізька політехніка».

Підстава: заява Єльникова М.В., витяг з протоколу засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин № 1 від 23.08.2019.

В.о. начальника відділу кадрів

Я.М. Драсвська

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВИТЯГ З НАКАЗУ

Від 05.09.2019

м. Запоріжжя

№ 831-к

З особового складу

§4

ЧЕРКАСОВУ Станіславу Сергійовичу, доценту кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, дозволити з 09.09.2019 по 10.02.2020 проходження підвищення кваліфікації (стажування) в Національному університеті «Запорізька політехніка».

Підстава: заява Черкасова С.С., витяг з протоколу засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин № 1 від 23.08.2019.

В.о. начальника відділу кадрів

Я.М. Драєвська

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

Н А К А З

10 12 2019 р.

№ 674-к

Про особовий склад

1. ПРИЙНЯТИ для проходження підвищення кваліфікації (стажування) без відриву від виробництва викладачів-викладачів науково-педагогічних працівників ЗНУ з 18.12.2019 по 18.03.2020 р.

На кафедрі міжнародних економічних відносин:

1) БІЛЮНОЖКО Сергія Володимировича, доцента кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету.

2) СІЛЬНИКОВА Михайла Васильовича, доцента кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету.

3) ЧЕРКАСОВА Станіслава Сергійовича, доцента кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету.

Керівником стажування призначити завідувача кафедри міжнародних економічних відносин ПРУШКІВСЬКУ Ємілію Василівну.

Підставою лист-направлення на стажування № 01.01-24/2358 від 10.12.2019р.

Г. о. о. ректора

В.І. Прушківський

Головний бухгалтер

О.М. Саленко

10 12 2019 р.

Начальник юрид.діл.

Т.М. Петрова

10 12 2019 р.

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАКАЗ

м. Запоріжжя

№ 364

09.09.2019

**Про проведення занять
з основ академічної доброчесності
та академічного письма**

З метою реалізації системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та впровадження принципів академічної доброчесності у Запорізькому національному університеті

НАКАЗУЮ:

1. Проректору з наукової роботи Васильчуку Г.М., проректору з науково-педагогічної роботи Каганову Ю.О., доценту кафедри журналістики Сіриньок-Долгарьовій К.Г. провести у період з вересня по листопад 2019 р. лекційні заняття для студентів 1 курсу освітнього рівня бакалавр усіх спеціальностей денної форми навчання з основ академічної доброчесності та академічного письма в обсязі 4 академічні години.

2. Керівнику навчального відділу Нестеренко Л.О. до 16.09.2019 забезпечити формування розкладу та виділення аудиторного фонду для проведення занять.

3. Деканам факультетів довести до відома студентів графік проведення лекцій.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Ректор

М.О. Фролов

Перший проректор

О.Г. Бондар
«09» 09 2019

Начальник юридичного відділу

К.Б. Борисов
«09» 09 2019

Начальник відділу режимно-
секретної роботи, документального
забезпечення та архіву

В.В. Буличова
«09» 09 2019

Уповноважена особа з питань
запобігання та виявлення корупції

В.В. Воронков
«09» 09 2019

Проект наказу вносить

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Ю.О. Каганов
Романова 728 75 10

Власник документу:
Каганов Юрій Олегович

ID перевірки:
1000764403

Дата перевірки:
12.12.2019 10:55:32 GMT+0

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
12.12.2019 12:30:04 GMT+0

ID користувача:
100001717

Назва документу: KRM_Tischenko_D02_Text_MR_final

ID файлу: 1000775326 Кількість сторінок: 92 Кількість слів: 22322 Кількість символів: 172255 Розмір файлу: 422.09 KB

10.7% Схожість

Найбільша схожість: 3.64% з джерела <http://istoriya.in.ua/kazakhstan---nezalejna-derjava-1991-2002-rr-v2.html>

10.7% Схожість з Інтернет джерелами

100

Page 94

Не знайдено жодних джерел у Бібліотеці

0% Цитат

Не знайдено жодних цитат

0% Вилучень

Вилучений текст відсутній

Підміна символів

Заміна символів

10